

Sveučilište u Zagrebu

Agronomski fakultet

Odbor za osiguranje kvalitete

Anketa za samoprocjenu nastavnika – osnovni rezultati (02.12.2012.)

Planom aktivnosti Odbora za kvalitetu, usvojenom na sjednici Fakultetskog vijeća u veljači 2012. godine, predviđeno je provođenje postupka samovrednovanja nastavnika s ciljem upotpunjavanja informacija o kvaliteti nastavnog osoblja.

Na molbu upućenu u listopadu 2012. godine nastavnicima Agronomskog fakulteta da popune Obrazac za samoprocjenu nastavnika odgovorilo je 110 nastavnika u statusu od docenta do redovitog profesora u trajnom zvanju (popis u Prilogu). Osnovni rezultati pokazuju sljedeće:

(A) OPĆENITO

✓ Osnovni prioriteti posla

Prema očekivanjima, većina nastavnika kao prioritete u svom poslu navodi nastavne i znanstvene aktivnosti. Međutim, postoje nijanse u listi prioriteta: nastavnici u statusu docenta i izvanrednih profesora visoko pozicioniraju nastavne aktivnosti, vanjsku suradnju i znanstvena postignuća, dok nastavnici s više radnog iskustva i u višim zvanjima kao prioritete ističu sudjelovanje i svoj doprinos u tijelima i radu Fakulteta i Sveučilišta.

✓ Utjecaji u poslovnom okruženju i ograničenja u radu

Većina nastavnika na prvo mjesto (negativnih) utjecaja stavlja općenito lošu gospodarsku situaciju u zemlji i stoga slabu povezanost s gospodarstvom, što rezultira neadekvatnim uvjetima rada zbog nedostatnih financijskih sredstava. To se odnosi i na ograničenja u kvalitetnoj provedbi nastave (npr. nedostatak sredstava za opremanje učionica i laboratorija ili organiziranje terenske nastave), ali i na ograničenja u provedbi znanstvenih istraživanja (dostupnost literature, pristup bazama podataka, sudjelovanje na konferencijama, terenska istraživanja).

Dio nastavnika ističe da kao ograničenje u radu vide nemogućnost posvećivanja svojoj temeljnoj struci zbog „sveobuhvatnosti poslova“, preopterećenosti nastavom i nastavnim gradivom ili, pak, zbog nejednake opterećenosti nastavnika, koja izaziva dodatnu frustraciju i otežava organizaciju i izvedbu nastave, ali i opterećuje međuljudske odnose. Međutim, kao najčešće spominjano ograničenje ističe se prevelika birokratizacija i „administriranje“, koje oduzima dragocjeno vrijeme i energiju koju bi nastavnici radije uložili u podizanje kvalitete svog nastavnog i istraživačkog rada.

Iako su gotovo svi ispitanici isticali uglavnom vrlo dobre međuljudske odnose u radnoj sredini, mlađi nastavnici od suradnika i nadređenih očekuju podršku u radu. Jedan manji dio ispitanika je mišljenja kako ni suradnici niti nadređeni nemaju utjecaja na poboljšanje uvjeta rada, zbog uvjeta poslovanja koji su (i zakonski) određeni i uvjetovani općom situacijom u društvu (recesija). Ipak, iskusniji profesori ističu kako bi kvaliteti rada pridonijelo preciznije planiranje rada i raspodjela dužnosti i zaduženja, kao i kontrola rada.

✓ **Doprinos misiji i viziji Fakulteta**

Misija i vizija Fakulteta nerijetko su kritizirane od strane dijela nastavnika kao lijepe riječi iza kojih ne stoji ništa konkretno i, samim time, ne obvezuju previše. Unatoč tomu, nastavnici uglavnom drže da misiji i viziji Fakulteta pridonose vlastitim pozitivnim angažmanom, marljivošću, odgovornim odnosom prema poslu i redovitim izvršavanjem svojih obaveza.

✓ **Glavna postignuća tijekom akademske godine**

Pozitivno iznenađuje kako su nastavnici ocijenili vlastita postignuća tijekom (protekle) akademske godine. Velik dio nastavnika istaknuo je konkretne rezultate u nastavnom ili znanstvenom radu: objavljene knjige, udžbenike ili skripte, prijavljene nove module s ciljem osuvremenjivanja studija, vođenje doktorskih disertacija, domaćih ili međunarodnih projekata ili uspješnu suradnju na njima, objavljivanje znanstvenih i stručnih radova, predstavljanje stručnih studija. Kao postignuća nastavnici ističu i izbore u fakultetska tijela ili na čeonu pozicije (vođenje studija, zavoda, Fakulteta). Mlađi nastavnici ističu odličnu suradnju sa studentima i mentorstva završnih i diplomskih radova, radova za Rektorovu i/ili Dekanovu nagradu, generalno zadovoljstvo zbog uspješnog prijenosa znanja studentima.

✓ **Očekivanja i prijedlozi poboljšanja**

Unatoč razmjerno velikoj količini zadovoljstva individualnim postignućima tijekom prošle akademske godine, nastavnici jasno ističu da ima još puno prostora za poboljšanja u radu. Visoko se cijeni mogućnost samostalnog organiziranja rada i slobode u radu, a dio nastavnika drži da bi se kvaliteta još i poboljšala ukoliko bi radno vrijeme bilo fleksibilnije i ako bi se omogućio i vrednovao rad od kuće.

S obzirom da se dio nastavnika požalio na preveliko nastavno opterećenje (koje se adekvatno ne vrednuje), predlažu da se ovaj problem pokuša riješiti boljom organizacijom rada i više puta spomenutom potrebom da se dogovori sljedivost polaganja ispita. **Bolju komunikaciju i transparentniji protok informacija** gotovo svi ističu kao način poboljšanja odnosa među djelatnicima i ostvarivanja rezultata koji će biti korisni svima.

Specifični prijedlozi idu u pravcu ocjenjivanja i vrednovanja rada administrativnog i tehničkog osoblja (kao što se normira i ocjenjuje i rad nastavnika), a jedan od konkretnijih prijedloga odnosi se na vrednovanje Tjelesne i zdravstvene kulture ECTS bodovima, kao i promišljanje da se, po uzoru na neka svjetska sveučilišta, ECTS-ima vrednuju i neke izvannastavne aktivnosti.

(B) NASTAVA

✓ Usavršavanje za rad u nastavi

Nažalost, s obzirom da sustav visokog obrazovanja nema predviđeno formalno usavršavanje ili doškoloavanje nastavnika za rad u nastavi, većina nastavnika nije prošla nikakav oblik edukacije kako bi usavršila svoje nastavničke kompetencije i tek ih je nekoliko potvrdilo da je prošlo neki oblik takve edukacije. To se slobodno može nazvati propustom sustava, jer su svi nastavnici izuzetno zainteresirani i žele steći više iskustva i znanja, naročito o ***suvremenim nastavnim metodama, timskom radu, standardima kvalitete i izradi ishoda učenja, kompetencija i kurikuluma***.

✓ Ispunjenje nastavnog programa, literatura, formiranje ocjena

Bez obzira rade li s malim (čak manje od 20) ili velikim brojem studenata (ima nastavnika koji rade s grupama većim od 200 studenata), gotovo svi nastavnici procjenjuju da se u izvođenju nastave pridržavaju izvedbenog nastavnog programa (80-100%). Jednako tako, svi nastavnici tvrde da studente na uvodnom predavanju upoznaju sa sadržajem i oblicima izvođenja nastavnog programa i kriterijima ispitivanja i ocjenjivanja, najviše usmeno, ali dobar dio nastavnika i u pisanom obliku.

Svi anketirani nastavnici su za potrebe modula koje koordiniraju pripremili neki oblik nastavne literature. Rjeđe su to autorski udžbenici, češće skripte, a najčešće radni materijali s predavanja, potpomognuti udžbenicima s drugih fakulteta. Literatura je najčešće dostupna na zahtjev studenata u tiskanom ili elektronskom obliku, a zabrinjavajuće slabo na internetu ili u knjižnici.

Prema tvrdnjama nastavnika, ocjene se uglavnom formiraju na temelju više kriterija, ne samo pismenog /ili usmenog ispita. U formiranju ocjene sudjeluje i redovito pohađanje nastave, aktivno sudjelovanje, uspjeh na vježbama, seminarskim radovima itd. Ispite nastavnici uglavnom organiziraju više puta tijekom semestra (parcijalni ispiti, kolokviji).

✓ Samoocjena

Zamoljeni da sami, ocjenama od 1 (loše) do 5 (odlično) ocijene kvalitetu vlastite izvedbe nastave, većina nastavnika ocijenila se vrlo dobrom ocjenom (4), a dio nastavnika visoke ocjene vlastitog rada opravdavaju odličnom suradnjom sa studentima, pa i rezultatima studentske ankete.

Napomena: U anketnom istraživanju sudjelovalo je 110 nastavnika Agronomskog fakulteta